HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

תיזיל ותיחלה כו'. דלמרינן אפי' יורש מוחל ואמה של זו מכרה להן שטר חוב שהיה לה על בעלה: **עשינו עלמינו.** כקרוב של בעל דין או אוהבו הבא אצל דיינין ועורכו ברלויות אחר זכות אוהבו או קרובו כך למדתי עלה לזו להפסיד שכנגדה: **מעיקרא.** כשאמר כן: **נכפוף.** כשנתקרע: **אדם חשוב שאני.** לפי שלמדין היימנו ויש שיעשו אף שלא לקרובים: **ואי פקח הוא.** הלוקח: **מקרקש ליה זוזי.** לזוה ושוכרו בהן לכתוב לו שט"ח בשמו קודם שיעשו קנוניא בין שניהם: **מאן דדאין דינא דגרמי.** המחייב את הגורם הפסד לחבירו: **מגבי ביה.** בהאי שטרא מן המוחלו: **דמי שטרא מעליא.** כל החוב שבתוכו: **ומאן דלא דאין דינא כו'.** פלוגתייהו בבבא קמא בפרק בתרא (דף קנז:) ורבי מאיר אית ליה דינא דגרמי כדתניא (שם דף ק:) נתייאש היומנה ולא גדרה הרי זה קידש וחייב באחריותו גבי כלאים וקיי"ל כוותיה: **מגבי ביה דמי ניירא בעלמא.** כלומר אומר שלא מכר לו אלא הנייר והרי הוא בידך: **כפייה רפרם לרב אשי.** שבא הדין לפני רב אשי וסיבבו והקיפו ברלויות ואגבי מדינא דגרמי: **לי אשורא לגלמי.** כלומר גיבוי גמור. כל ההפסד דקדק בו כאשר ידקדק הלוקח קורה לגור בה לורות שלוקח ישרה ומלקה: **האי כי דייניה.** זה הלוה מעות וזו סמכה על שיעבוד הקרקע והיא לא נתנה כלום ואם בשביל נכסי אלו ברזל הנישומין בכתובה הוא זכה בהן מיד וזו ליריפתן עם הכתובה על שיעבוד הקרקע: **ולא חזיא אלא לחד.** אין בה אלא כדי לאחד מהן: **לבעל חוב יהבינן.** שלא תגעול דלת: **יוסר משהאיש רוצה כו'.** ולא חייש'ן לומר משום חינא. ודוקא שהשטרות נכתבו ביום אחד אבל אם קדמה זמן הכתובה היא גובה: **ודאי דאמריתו כו'.** לשון שאלה הוא. אמת הוא שמעתי שאתם אומרים דבר זה של תימה דמטרחינן ליה לזוה למכרה והלא המלוה עיקר סמך שלו על הקרקע: **תולה מעותיו בעובד כוכבים הוה.** מעות היה לו לפרוע ואומר של עובד כוכבים הם: **נדיך דאמרת כו'.** במסכת ערכין בפ' שום היתומין (דף כב.): **פריעת בע"ח מלוה.** מלוה עליו לפרוע חובו ולאמת דבריו לכתיב [ויקרא יט] הין לדק שיהא הן שלך לדק ולא שלך לדק (בבא מציעא דף מט.): **כמה דברים אמורים.** דלוקה ארבעים (עי' פי' רש"י בחולין קלב: עוד שם קי: ד"ה כפתוהו): מכין

תיזיל ותיחלה לכתובתה דאמה לגבי אבוה ותירתה מיניה שמעה אזלה אחילתה [6]**אמר רב נחמן עשינו עצמינו כעורכי הדיינין מעיקרא מאי סבר ולבסוף מאי סבר מעיקרא סבר** [1]**ומבשרך לא תתעלם ולבסוף סבר אדם חשוב שאני: גופא** [2]**אמר שמואל המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול ואפי' יורש מוחל אמר רב הונא בריה דרב יהושע** [3]**ואי פקח הוא מקרקש ליה זוזי וכתב ליה שטרא בשמיה:** [4]**אמר אמימר** [5]**מאן דדאין דינא דגרמי מגבי ביה דמי שטרא מעליא מאן דלא דאין דינא דגרמי מגבי ביה דמי ניירא בעלמא הוה עובדא וכפייה רפרם לרב אשי ואגבי ביה כי כשורא לצלמי: אמר אמימר משמיה דרב חמא** [7]**האי מאן דאיכא עליה כתובת אשה ובע"ח ואית ליה ארעא ואית ליה זוזי** [8]**לבעל חוב מסלקינן ליה בזוזי לאשה מסלקינן לה בארעא האי כי דיניה והאי כי דיניה** [9]**ואי לא איכא אלא חד ארעא ולא חזיא אלא לחד לבעל חוב יהבינן ליה לאשה לא יהבינן לה מאי טעמא** [10]**יותר ממה שהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא אמר ליה רב פפא לרב חמא ודאי דאמריתו משמיה דרבא האי מאן דמסקי ביה זוזי ואית ליה ארעא ואתא בעל חוב וקא תבע מיניה ואמר ליה זיל שקול מארעא אמרינן ליה זיל זבין את ואייתי הב ליה** [11]**א"ל לא אימא לי גופא דעובדא היכי הוה** [12]**א"ל תולה מעותיו בעובד כוכבים הוה**[13] [14]**הוא עשה שלא כהוגן לפיכך עשו בו שלא כהוגן א"ל רב כהנא לרב פפא לדידך דאמרת** [15]**פריעת בעל חוב מצוה אמר לא ניחא לי דאיעביד מצוה מאי א"ל** [16]**תנינא במה דברים אמורים במצות לא תעשה אבל במצות עשה כגון שאומרין לו עשה סוכה ואינו עושה לולב ואינו עושה**

מכין

לכתובת אשה ותיכף רבינו יחיאל הסיב למורי הרב בשם ר"י דאפילו לאחר מיתה יהבינן לבעל חוב קרקע או אפילו מטלטלין אחר תקנת גאונים שתקנו דאשה ובעל חוב גובין מטלטלין ועיל דיהבינן לכתובת אשה היינו משום דכיון דאין דינו של בעל חוב לגבות ואי הוה יהיב להו נפקד ליתומים לא מצי נקיט להו בדינא עדיפא כתובת אשה משום חינא ואפילו קדיש זמן הכתובה לזמן השטר כיון שלא תיקנו שתערוף מן הלקוחות ולא חל שיעבוד כתובה עלייהו כלל והוי כאילו זמנן שוה והכי אמר בפרק מי שמת (ב"ב דף קמז.) דאיקני קנה ומכר אח"ל לא משתעבד הא לא משתעבד ואח"ל משתעבד לוה ולוה ואחר כך קנה ומכר מהו לקמא משתעבד או לבתרא [17] [משמע דאי לא משתעבד ליכא לספוקי כלל הי גביא בריש כיון דלא משתעבד לגבות מלקוחות וכתב וכן עמא דבר כר"י וכן רב אלפס ורמב"ם. ורבי יצחק בר אברהם נראה לו כר"ת. ואמת כי נראה דברי ר"מ]: **ההוא** תולה מעותיו בעובד כוכבים הוה. אין לפרש כשאמר לו זיל את זבין הוה תולה מעותיו בעובד כוכבים דא"כ כהוגן עשו לו אלא תחילה כשתבעו היה הולך ותולה מעותיו ובשעת הגבייה כבר לא היה לו ואפ"ה הזקיקו למכור: **אמר לא ניחא לי למיעבד מצוה מאי.** הא פשיטא ליה דכופין דהא עיקר מילתיה בערכין (דף כב. ושם) אהא דאין מזקקין לנכסי יתומין קטנים וקאמר משום דפריעת בע"ח מצוה ונינהו מכלל דלנכסי יתומים גדולים מזקקין אלא ה"ק לא ניחא ליה למעבד מצוה מאי והלא פשיטא דכופין ומה שייך לקרותו מצוה אמר ליה תניתוה דהיכא דאיכא מצוה כופין אי נמי י"ל דבעא מיניה אם כופין אם לאו אע"ג דפשיטא דלנכסי יתומין גדולים מזקקין הנ"מ היכא דלא אמרו לא ניחא לן למעבד מצוה אבל היכא דאמרו מאי אמר ליה תניתוה כו' וי"מ דאתולה מעותיו בעובד כוכבים קאי דבשלמא לרב הונא בריה דרב יהושע דאמר טעמא דאין מזקקין משום לברי אבל חיובא איכא אנכסי והואיל והדין שיתן מעות השיעבוד נמי הוי על המעות אע"ג דאיכא קרקעות וכ"ש כי ליכא אלא לדידך דאמרת מצוה ואע"ג דאית לה נתתינן עלייהו דלא רמיא עלייהו שיעבודא אלא במקום דאיכא מצוה אמרת נמי שהשיעבוד לא יהא על המעות ולא דמי לגזלן שהשיעבוד על כל נכסיו להתם באיסורא אתא לידיה ודאין אישתעבד לגמרי אבל הכא לא: **פריעת בע"ח מצוה.** דבאיכא אחריות נכסים איירי דעלה איתמר מילתיה דרב פפא בערכין (ג"ז שם) ואפ"ה אין נפרעין מנכסי יתומים קטנים דלאו בני מיעבד מצוה נינהו אבל בדליכא אחריות נכסים מצוה על היתומין ואין כופין כדמוכח בפ' מי שהיה נשוי (לקמן לא.): גבי הוא דשבק קטינא דארעא וטעמא משום דהוי מצוה שמתן שכרה בגלגלה[18] דאין ב"ד שלמטה מוחהרין עליה והא דאמר בהגחל עליה (ב"ק לד:) הניח להן אביהן פרה וטלית וכל דבר המסויים חייבין מפני כבוד אביהן התם אם לא יהיו מחזירין איכא קלון אביהן הלכך חייבין בשלם אבל משום כבוד לחודיה לא ובקונטרס פי' לקמן גבי קטינא דהואיל וליכא מצוה אלא מדרבנן לא כייפינן להו ואין נראה דאשכחן דכופין במצות דרבנן כגון מצוה לקיים דברי המת דאמרי' בהשולה (גיטין מ.) דכופין את היורשים: אינה

תיזיל ותיחלה לכתובתה דאמה לגבי אבוה. קשה לרבינו יצחק דמה הרוויחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגבי ביה דמי שטרא מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגחל בתרא (ב"ק קטז:) גבי הוא גברא דאחווי אכריא דחיטי ויש מפרסים דקטנה היתה כמו [1] הפעוטות מתנתן מתנה ולא מחייבא מדיני דגרמי ולרבינו יצחק נראה מתון כך דלא מיחייבא מדינא דגרמי אלא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה [2] ומצא שמרווחת הרבה ומיהו לא נתייאש לרשב"א לשון מגבי ביה דמי שטרא מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב בשטר ומביא ראיה מהא דאמרינן בפ"ב דקידושין (דף מז:) התקדשי לי בשטר חוב או שהיה לו מלוה ביד אחרים והרשה עליהם ר"מ אומר מקודשת וחכ"א אינה מקודשת ומסיק דבדשמואל קא מיפלגי דאמר המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה דאחיל ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב בשטר אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול דאיתרע לשלם לה [3] [והשתא לא תיקשה דאיכל הסיאה רב נחמן עלה להפסיד ממון אחרים בשביל קורבה שהרי לא היה מפסידן לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קלת יש לגמגם]: **לבעל חוב מסלקינן ליה בזוזי.** אומר רבינו תם דג' דיינין חלוקים במלוה ולניזק ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוזי לא מצי לסלוקי בארעא דאמרינן הכא וניזק אפילו אית ליה זוזי מסלק ליה בארעא ובשכיר אפי' אית ליה זוזי אמרי' ליה זיל טרח וזבין ואייתי זוזי דתנן בפרק הבית והעליה (ב"מ קיח.) היה עושה עמו בתבן ובקש ואמר טול מה שעשית בשבילך אין שומעין לו ומשמע התם אפילו דלית ליה זוזי[4]:

לאשה לא יהבינן לה מ"ט יותר משהאיש רוצה לישא אשה רוצה לינשא. וא"ת דאמרינן לעיל (דף פד.) לכתובת אשה משום חינא ואפי' ר' ביימין לא פליג אלא כשהבע"ח הוא כושל אבל שניהם שוין מודה דיהבינן לכתובת אשה ותיכף רבינו תם דהכא יהבינן לבע"ח משום דאיכא טעמא דנעילת דלת ובאשה לא שייך נעילת דלת כדאמרינן יותר משהאיש רוצה לישא אשה רוצה לינשא אבל לעיל דלאחר מיתה ליכא נעילת דלת דמיתה לא שכיחא כדאמרינן בהנזקין (גיטין נ.) דלא מסיק אדעתיה דמלוה דמית לוה ונפלי נכסי קמי יתמי עדיפא כתובת אשה משום חינא ומורי ה"ר יחיאל הסיב למורי הרב בשם ר"י דאפילו לאחר מיתה יהבינן לבעל חוב קרקע או אפילו מטלטלין אחר תקנת גאונים שתקנו דאשה ובעל חוב גובין מטלטלין ועיל דיהבינן לכתובת אשה היינו משום דכיון דאין דינו של בעל חוב לגבות ואי הוה יהיב להו נפקד ליתומים לא מצי נקיט להו בדינא עדיפא כתובת אשה משום חינא ואפילו קדיש זמן הכתובה לזמן השטר כיון שלא תיקנו שתערוף מן הלקוחות ולא חל שיעבוד כתובה עלייהו כלל והוי כאילו זמנן שוה והכי אמר בפרק מי שמת (ב"ב דף קמז.) דאיקני קנה ומכר אח"ל לא משתעבד הא לא משתעבד ואח"ל משתעבד לוה ולוה ואחר כך קנה ומכר מהו לקמא משתעבד או לבתרא [5] [משמע דאי לא משתעבד ליכא לספוקי כלל הי גביא בריש כיון דלא משתעבד לגבות מלקוחות וכתב וכן עמא דבר כר"י וכן רב אלפס ורמב"ם. ורבי יצחק בר אברהם נראה לו כר"ת. ואמת כי נראה דברי ר"מ]: **ההוא** תולה מעותיו בעובד כוכבים הוה. אין לפרש כשאמר לו זיל את זבין הוה תולה מעותיו בעובד כוכבים דא"כ כהוגן עשו לו אלא תחילה כשתבעו היה הולך ותולה מעותיו ובשעת הגבייה כבר לא היה לו ואפ"ה הזקיקו למכור: **אמר לא ניחא לי למיעבד מצוה מאי.** הא פשיטא ליה דכופין דהא עיקר מילתיה בערכין (דף כב. ושם) אהא דאין מזקקין לנכסי יתומין קטנים וקאמר משום דפריעת בע"ח מצוה ונינהו מכלל דלנכסי יתומים גדולים מזקקין אלא ה"ק לא ניחא ליה למעבד מצוה מאי והלא פשיטא דכופין ומה שייך לקרותו מצוה אמר ליה תניתוה דהיכא דאיכא מצוה כופין אי נמי י"ל דבעא מיניה אם כופין אם לאו אע"ג דפשיטא דלנכסי יתומין גדולים מזקקין הנ"מ היכא דלא אמרו לא ניחא לן למעבד מצוה אבל היכא דאמרו מאי אמר ליה תניתוה כו' וי"מ דאתולה מעותיו בעובד כוכבים קאי דבשלמא לרב הונא בריה דרב יהושע דאמר טעמא דאין מזקקין משום לברי אבל חיובא איכא אנכסי והואיל והדין שיתן מעות השיעבוד נמי הוי על המעות אע"ג דאיכא קרקעות וכ"ש כי ליכא אלא לדידך דאמרת מצוה ואע"ג דאית לה נתתינן עלייהו דלא רמיא עלייהו שיעבודא אלא במקום דאיכא מצוה אמרת נמי שהשיעבוד לא יהא על המעות ולא דמי לגזלן שהשיעבוד על כל נכסיו להתם באיסורא אתא לידיה ודאין אישתעבד לגמרי אבל הכא לא: **פריעת בע"ח מצוה.** דבאיכא אחריות נכסים איירי דעלה איתמר מילתיה דרב פפא בערכין (ג"ז שם) ואפ"ה אין נפרעין מנכסי יתומים קטנים דלאו בני מיעבד מצוה נינהו אבל בדליכא אחריות נכסים מצוה על היתומין ואין כופין כדמוכח בפ' מי שהיה נשוי (לקמן לא.): גבי הוא דשבק קטינא דארעא וטעמא משום דהוי מצוה שמתן שכרה בגלגלה[6] דאין ב"ד שלמטה מוחהרין עליה והא דאמר בהגחל עליה (ב"ק לד:) הניח להן אביהן פרה וטלית וכל דבר המסויים חייבין מפני כבוד אביהן התם אם לא יהיו מחזירין איכא קלון אביהן הלכך חייבין בשלם אבל משום כבוד לחודיה לא ובקונטר' פי' לקמן גבי קטינא דהואיל וליכא מצוה אלא מדרבנן לא כייפינן להו ואין נראה דאשכחן דכופין במצות דרבנן כגון מצוה לקיים דברי המת דאמרי' בהשולה (גיטין מ.) דכופין את היורשים: אינה

מסורת הש"ס

1) לעיל נב:, 2) קידושין מח. ב"ק פט. ב"מ כ. ב"ב קמז:, 3) ב"ק לח:, 4) [עי' תוס' לקמן לב. ד"ה אי פקח], 5) [נמצאת קיב. גיטין מט:], 6) רש"ל פ"ל, 7) יבמות קי., 8) [ב"ב קנד. ערכין כב.], 9) [חולין קלב:], 10) [גיטין נט.], 11) [ל"ל ומצלא שמרווחת הרבה ומביא ראיה מהא דאמרי' בפ"ב דקידושין כו' שיצערך לשלם לה ומיהו לא נתייאש לרשב"א לשון כו' כל הכתוב בשטר כו' הס"ד] וכן ג' הב"מ, 12) נ"י כ"ר, 13) [וע"ע תוס' ב"ק ט. ד"ה רב הונא ותוס' שם ב"ק מו: ד"ה ס"ג ותוס' ב"ב לב: ד"ה אי אליבא], 14) נ"י כ"ר, 15) [כדאיתא חולין קי:],

גליון הש"ם

רש"י ד"ה פריעת בע"ח וכו' ולאו שלך צדק. ב"מ ד' מט ע"א וע"ש ולע"ק:

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת.

תוספות רי"ד

הפחות והלכך לא מצי למחול זכותו של בעל ולא משום טעמא דקושטא קאמר כדפרישׁ. וכל טעם הדבר הוא מפני שאין המנה בעין ולא קנאו הלוקח ק"ג כדפרישׁית מיהו כ"ז שלא מחלו יכול הלוקח לגבות ממנו ולא מצי למימר לאו ב"ד ד"א שלא יהא אלא כאדרכתא יהבי' ניהלי' דמצי למיתבעי' אבל לא קנאו ק"ג שלא יוכל המוכר למחול (ובא) [ואם בא] הלוקח על הלוה וא"ל פרעתיו למלוה ושטר פרוע מכר לך דין הוא שיכוף הלוקח את המלוה שישבע לו שלא פרעו כדין כל שטרות דטעין לוה פרוע הוא דמישתבע מלוה ושקיל לוקח וה"נ משתבע מלוה ושקיל. ואי לא בעי מלוה לאשתבע לי'. ישלם דמים ללוקח משום הואי מק"ש בוודאי אי מת מלוה לא מצי למימר לוה פרוע הוא דשבועה זו אינה אלא להפיס דעתו של לוה. וכיון שהמלוה אינו בחיים מי ישבע לו. ואי אמר לוה ישבעו לי בני מלוה שבועת היורשין שלא פקדני אבא ששטר זה פרוע הוא הדין עמו והלוקח הולך וכופה אותן. ואם המלוה הלך למד"ה אין הלוה יכול לדחות את הלוקח בעבור שבועה זו שלא נתקנה אלא להפיס דעת הלוקח וכיון שאין פה מי שישבע לו גובה הלוקח בלא שבועה. ונ"ל שאם נתנו המלוה במתנה לחבירו וטוען הלוה פרוע הוא אע"פ שהמלוה מאמת דבריו אין שומעין לו אלא אמרי' קונייא עשו שניהם ואומרים ללוה פרע למקבל המתנה שהשטר מסור בידו ואם פרעת למלוה לך ודן עמו שיחזור לך מעותיך אבל אין הדבר כן דמיגו דאי בעי מצי (א"ל) מחיל לי כדאמרן מצי נמי למימר פריעה הוא ולבטוליה והכא דאמרי' הכא מפני שידו כידה לאו למימרא דהל' כאביי דאי הוה מצטרכינן לטעמא דידו עדיפא מידה הוה אמרה לי' כרבא אלא תסגי לן דידו כידה דכיון שיש לו זכות בנכסים במנה אין יכול למחול זולתו (והרב פוסק הלכה כאביי) קריביתי' דר"נ דביתה כתובתה בטובת הנאה. פי' בדמים מועטים שקנאה בספק שאם תמות היא יירשנה בעלה ואם תתאלמן או תתגרש יזכה הלוקח בכתובה איגרשא שכיבא אתו לקוחות קתבעו לברתה.

עין משפט נר מצוה

לא א טוש"ע מ"מ סי' סו סעיף כג:

לב ב מיי' פ"ז מהלכות מוכר ומזיק הלכה י סמג עשין כג טוש"ע שם סי' סו סעיף כג ולב ומי' שפו סעיף ח:

לג ג מיי' פי"ז מהלכות מישות הלכה ד סמג עשין מח טוש"ע חא"ע סי' קג סעיף ד:

לד ד מיי' שם טוש"ע שם סעיף ג:

לה ה מיי' פי"א מהל' מלוה הל' ז טוש"ע מ"מ סי' קא סעיף ב:

לו ו מיי' שם טוש"ע שם סעיף א ז:

לז ז מיי' פי"א מהלכות מלוה הלכה ח סמג עשין נד טוש"ע שם סי' קז סעיף א:

תורה אור השלם

1. הֲלוֹא פָרֹס לָרָעֵב לַחְמֶךָ וַעֲנִיִּים מְרוּדִים תָּבִיא בָיִת כִּי תִרְאֶה עָרֹם וְכִסִּיתוֹ וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלָּם: ישעיה נח ז

תוספות רי"ד (המשך)

א"ל ר"נ ליכא דליסבא לה עצה תיזיל ותחלה לכתובתה דאמה לגבי אבוה ותיהדר ותירתיה מניה שמעה אזלה ואחילתה אמר ר"נ עשינו עצמינו בעורכי הדיינים מעיקרא מאי סבר ולבסוף מאי סבר מעיקרא סבר ומבשרך לא תתעלם ולבסוף סבר אדם חשוב שאני: אי קשיא כיון דקרינא ליה גרמא בניזקין היכי הוה מייעצה לעשות רשע ונזק להפסיד הלוקחים י"ל איהו להרויח דידה קמכוין ונזקא ממילא קאתי ומשום נזקא דאחריתי לא שביק רווחא דקריבתא: ואי קשיא כיון דאמרי' לקמן דלמאן דדאין דינא דגרמי מגבי ב' דמי שטרא מעליא. ור"נ נמי דיין דינא דגרמי בפ' הגו"מ [דאיתא שם] ההוא גברא דאחוי כריא דחיטי דבי ר"ג אתא לקמיה דר"ג חייבי' לשלומי מהא דתנן ואם מחמת הגזלן חייב להעמידו שדהו וקי"ל דאחווי אחזויי וא"כ מאי הרויחה הבת שמחלה לאבי' ונתחייבה היא לשלם: תשובה האי דאסבה ר"נ עצה זו מפני שלא היה לזו הבת נכסים שיוכל הלוקח להפרע ממנה. והאי דאמרי' ותיהדר ותירת מאבוה לאו דוקא שהרי אביה היה בחיים אלא ה"ק אביה יורש כתובת אמה שיתן לה בכל יום מתנה שמפרנסת ממנה שיותר רוצה האב שתהי' לבתו ממה שיהי' ללוקח וכיון שמתנה בעלמא נותנו לבתו א"י הלוקח לגבות ממנה שע"מ כן נותן לה שלא יהא רשות ללוקח לגבות ממנה א"נ שנותן לה מעט מעט כדי פרנסתה אבל לעולם אם היה נכסי לבת ה"נ דגבי לוקח מינה דר"נ דיין דינא דגרמי: גופא א"ש המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול ואפי' יורש מוחל אר"ה בריה דר"י ואי פקח הוא מקרקש ליה בזוזי וכתב שטרא בשמיה כלומר אם הלוקח הוא פקח מרצה הלוה במעות קודם שיעשו קנוניא המלוה עם הלוה

וכותב לו הלוה שטרא אשמי' כאילו לוה ממנו ושוב לא יועיל להם הקנוניא: אמר אמימר מאן דדאין דינא דגרמי מגבי ב' דמי שטרא מעליא (ובאר הרב שבכל ענין שהמלוה מבטל השטר ביד הלוקח בין שמחלו ללוה בין שאומר פרוע הוא וגורם ללוקח להפסיד השטר חייב לשלם לו דמי כל השטר מעליא אבל אם הביא עדים